

der have bragt dem Fordel. Var man gaaet den Vej, som den tidligere Fiskerikommission ønskede, idet den vilde have, at der skulde laves Vedtægter, og at Fiskerne ved ethvert Fiskevand skulde have en vis Raadighed over det, idet det kunde betragtes som en Domicene for dem, vilde vort Fiskeri ikke have udvirket sig, som Tilfældet nu er. Det er den gensidige Paavirkning, der har gjort, at Fiskeriet for største Delen er blevet et ret lønnende Erhverv. — Man skulde derfor ikke lægge Hindringer i Vejen for denne Vækselvirkning. Særlig vil jeg bede det ærede Udvalg om ikke at belejre Limfjorden med Vedtægter, som jeg ikke tror ville faa nogen Betydning. Der er et andet lille Vædringsforslag under Nr. 56 til § 47, som jeg gerne vil knytte et Par Bemærkninger til. Det gaar ud paa, at ved Affattelsen af Vedtægterne maa det kun være de virkelige Fiskere, der ikke have anden Næring — saaledes har jeg i alt Fald forstaaet det ærede Udvalgs Vædringsforslag — som skulle have Stemmeret ved Valget af Udvalget til Affattelse af Vedtægter. Det anser jeg ikke for at være rigtigt. Jeg kender flere Steder, hvor en stor Mængde smaa Jordbrugere, Husmænd, der sidde med 1 eller 2 Køer, og som derfor trænge til et Bierhverv, have dette ved Fiskeriet. Disse Husmænd udgøre den langt overvejende Del af Fiskerne ved de paagældende Fiskevande, og jeg kan ikke se, at der er nogen som helst fornuftig Grund til at udelukke dem fra at have Indflydelse paa Affattelsen af Vedtægterne og Ordningen af Fiskeriet, idet deres Interesser tilsaamentagne ere mange Gange større end de faa Fiskeres, som udelukkende ernære sig ved Fiskeri. Ofte er Forholdet jo ogsaa det, at Fiskerne, der bo mellem Fjordene og Vesterhavet, fiske i Vesterhavet, naar det lønner sig, og til andre Tider ude i Fjordene, og deres Interesser ere derfor ikke saa store som de Husmænds, der bo der. Jeg vil derfor henstille, at man ikke udelukker dem, som i Virkeligheden have den største Interesse, fra enhver Indflydelse paa Ordningen af Forholdene. Det vil efter mit Skøn være en ligefrem Uret mod dem. Disse Bemærkninger tillader jeg mig at henstille til det ærede Udvalgs nærmere Overvejelse, og jeg vil haabe, at det vil finde, at der kan være nogen Anledning til at tage Hensyn dertil. Jeg haaber ikke, at disse

Forslag, uagtet de ere stillede af hele Udvalget, blive vedtagne i den Skikkelse, de nu have, fordi jeg tror, de vilde gøre Skade.

J. Sage: I sin Tid blev jo det Fiskeriudvalg, der var nedsat, enig om en Bestemmelse om Nalegaardsrätten, som senere har spillet en betydelig Rolle. Bestemmelsen blev vedtagen, saaledes som den var foreslået, og man har fra forskellige Sider rettet temmelig skarpe Vebrejdelser mod det daværende Udvalg og det daværende Ting for at have vedtaget en saadan Bestemmelse. Jeg har tidligere tilladt mig at udtale, at Meningen i hvert Fald var den, at man netop ønskede at støtte Fiskerne paa Grund af Tidernes og Forholdenes Udvikling, som i Virkeligheden var gaaet dem imod, og, som Udvalget efter sine Undersøgelser fandt, med Urette. Man havde paa ingen Maade til Hensigt at ville udvide Nalegaardsrätten for Grundejerne, og hvis det i enkelte Tilfælde er sket, fordi Bestemmelserne ikke vare tilstrækkelig klart affattede, hvad der havde sine store Vanskeligheder den Gang, kan man kun beklage det, men det har ingenlunde været Hensigten. Dette maa man virkelig holde fast, naar man nu atter kommer ind paa dette meget store og vanskelige Spørgsmaal. Vi maa fastholde, at mens man i visse Henseender gav Nalegaardsejerne en mere bestemt Ret, end de tidligere havde haft, saa indskrænkede man i andre Henseender aldeles positivt deres Rettigheder. For Fiskeriloven af 1888 havde man jo Ret til at forbyde enhver, som kom paa ens Kyst, at fiske med Aaleruser. Man havde Ret til at bortforpagte Retten, benytte den eller lade være, og det er ganske overordentlig væsentligt, at man ligefrem berøvede, om jeg maa bruge det Udtryk, eller undrog Grundejerne en ældre Ret til at forhindre andre i at fiske, naar de ikke selv benyttede Retten. Hvis det var grundlovsstridigt, saaledes som man skulde tro efter den højterede Mintsters Ord, var Loven af 1888 i sig selv grundlovsstridig, og saa kan man ikke nu sige: Nu kunne vi ikke længere tage de Spørgsmaal op, da Loven af 1888 en Gang for alle har bestemt, hvad der skal forstaas ved Nalegaardsrätten, og det kunne vi ikke komme bort fra, vi kunne nok give mere, men ikke mindre. Det forekommer mig ganske umuligt, thi Loven af 1888 er ingen Grundlov, den